

Abstrakt – Právo být zapomenut jako součást ochrany osobnosti

Právo být zapomenut je nový fenomén formulovaný poprvé Soudním dvorem Evropské unie v případě Google Spain z roku 2014. Toto právo bylo následně zakotveno v obecném nařízení o ochraně osobních údajů, díky čemuž se stalo jako zákonný institut univerzálně aplikovatelné na území EU i EHP od 25. května 2018.

Tato práce se však nezaměřuje jen na otázku ochrany osobních údajů (dle GDPR), ale zvažuje rovněž otázky, zda právo být zapomenut tvoří součást ochrany osobnosti a práva na ochranu soukromí jako takové, tedy chráněného na lidskoprávní úrovni. Z tohoto hlediska práce dále zvažuje, zda toto právo náleží rovněž právníkům osobám. Tyto otázky jsou poměřovány na základě testu proporcionality základních lidských práv – tedy práva na soukromí (vycházejícího zároveň z obecných principů nedotknutelnosti člověka a jeho důstojnosti) v porovnání s dalšími lidskými právy, jako jsou zejména právo na svobodu projevu a právo na informace, které je nezbytné při uplatňování práva být zapomenut zvažovat. Při aplikaci práva být zapomenut je přitom nezbytné vycházet z jeho účelu a ze základních principů soukromí a jeho ochrany, stejně jako z funkce zapomínání, které je významné nejen pro konkrétní jednotlivce, ale pro fungování společnosti jako celku.

Tyto otázky jsou přitom kladeny v kontextu právní povahy dat (a osobních údajů) a nových technologií zpracovávajícími taková data na každodenní bázi. Moderní technologie tak mohou narážet na zásadní limity vyplývající z podstaty nemožnosti zapomínat (jelikož stroje, na rozdíl od lidí, nezapomínají). Hodnota dat navíc, která jsou považována za „*novou ropu*“ navíc začíná být nedoceníitelná a pro další vývoj technologií přitom stěžejní. Např. tedy rozvoj umělé inteligence může přinést zásadní výzvy pro další existenci soukromí a zapomínání (v pojetí práva být zapomenut), jak jej vnímáme dnes.

Tato práce se rovněž zabývá důsledky porušení práva být zapomenut se zaměřením zejména na náhradu újmy, pro níž GDPR rovněž poskytuje specifickou úpravu v oblasti ochrany osobních údajů.

Klíčová slova: právo být zapomenut, výmaz, data, GDPR, osobní údaje, soukromí, osobnost, technologie